

Bruxelles, 16. svibnja 2023.
(OR. en)

9226/23

Međuinstitucijski predmet:
2022/0396(COD)

ENV 493
MI 407
AGRI 244
FOOD 34
ENT 103
IND 249
CONSOM 172
COMPET 451
CODEC 871

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Uredba o ambalaži i ambalažnom otpadu: aspekti povezani sa sigurnošću i rasipanjem hrane – <i>informacije predsjedništva</i> – <i>razmjena mišljenja</i>

Za delegacije se u Prilogu nalazi informativni dokument predsjedništva s pitanjima za ministre i ministrice za razmjenu mišljenja o navedenoj temi na sastanku Vijeća (poljoprivreda i ribarstvo) 30 svibnja 2023.

Uredba o ambalaži i ambalažnom otpadu: aspekti povezani sa sigurnošću i rasipanjem hrane

– informativni dokument predsjedništva

Hrana je tijekom proizvodnje, prerade, skladištenja, pripreme i posluživanja prije konzumacije u dodiru s brojnim materijalima i predmetima. Takvi materijali i predmeti uključuju prehrambenu ambalažu i spremnike, strojeve za preradu hrane te kuhinjski i stolni pribor.

Iako su se stope recikliranja u EU-u povećale, količina otpada koji nastaje od ambalaže raste brže od recikliranja. Tijekom posljednjeg desetljeća količina ambalažnog otpada povećala se za više od 20 %, a očekuje se da će se do 2030., ako se ništa ne poduzme, povećati za daljnjih 19 %. Za plastični ambalažni otpad očekuje se povećanje od 46 % do 2030. Rast količine ambalažnog otpada nosi sa sobom ozbiljnije posljedice za okoliš, uključujući povećano i neučinkovito iskorištavanje resursa, negativne učinke na klimu, odbacivanje otpada u okoliš, prekomjernu uporabu zabrinjavajućih tvari u ambalaži i sve veće izazove u gospodarenju otpadom, među ostalim nekvalitetno recikliranje, prekomjerno odlaganje otpada na odlagališta, spaljivanje i izvoz na kraju životnog vijeka. Istodobno, smanjenjem ambalažnog otpada i povećanjem recikliranja doprinosi se smanjenju ovisnosti EU-a o uvozu sirovina i fosilnih goriva, poticanju inovacija i gospodarskog rasta te smanjenju nepotrebnih izdataka kućanstava.

Procjenjuje se da se proizvodnjom ambalaže i gospodarenjem ambalažnim otpadom u EU-u ostvaruje ukupni promet od 370 milijardi EUR. Preobrazba sektora ambalaže i ambalažnog otpada stoga ima važnu ulogu i velik potencijal u preobrazbi Europe u čisto, održivo i kružno gospodarstvo, u skladu s europskim zelenim planom. Nakon akcijskog plana Komisije za kružno gospodarstvo Vijeće je u svojim zaključcima od 4. listopada 2019. (12791/19) utvrdilo, među ostalim, da bi se sva plastična ambalaža stavljena na tržište EU-a trebala moći ponovno upotrijebiti ili reciklirati do 2030. i da bi se kapacitet za razvrstavanje i recikliranje ambalaže u EU-u trebao povećati četiri puta te je pozvalo Komisiju da poduzme daljnje mjere.

Komisija je 30. studenoga 2022. donijela Prijedlog uredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu. Prijedlogom se želi spriječiti stvaranje ambalažnog otpada, potaknuti visokokvalitetno recikliranje i stvoriti tržište sekundarnih sirovina te istodobno olakšati informiranje potrošača i otvoriti nove poslovne prilike.

Radna skupina za okoliš 5. prosinca 2022. započela je s razmatranjem prijedloga i njegove procjene učinka. Vijeće za okoliš 16. ožujka 2023. održalo je raspravu o politikama o općoj ambiciji za novi sustav ambalaže i o sprečavanju nastanka otpada.

Ambalaža za hranu i napitke ima ključnu ulogu u zaštiti i očuvanju proizvoda za potrošače. Kako bi se osigurala visoka razina sigurnosti hrane, svi materijali koji dolaze u dodir s hranom pri stavljanju na europsko tržište moraju biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1935/2004 o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom. Posebno je važna Uredba (EU) 2022/1616 o materijalima od reciklirane plastike koji dolaze u dodir s hranom, kojom se omogućuje mehaničko recikliranje PET-a i razvoj novih tehnologija recikliranja druge plastike.

Predloženom Uredbom o ambalaži i ambalažnom otpadu nastoji se osigurati visoka razina zaštite okoliša na unutarnjem tržištu uz istodobno održavanje visoke razine sigurnosti i higijene hrane, a da se pritom ne utječe na politike za smanjenje rasipanja hrane. Početna je točka svih mjera poduzetih u okviru predložene Uredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu poštovanje standarda sigurnosti hrane i usklađenost s ciljem EU-a da se smanji rasipanje hrane. Budući da će predložena Uredba utjecati na sektor hrane i pića, u kojem je potrebna prilagodba većoj održivosti, takva prilagodba mora biti u skladu s drugim zakonodavstvom EU-a.

U strategiji „od polja do stola” podsjeća se da su sigurnost opskrbe hranom i sigurnost hrane temelji prehrambenog sustava EU-a, ali i ističe održivost kao ključni cilj. Tom se strategijom nastoje poduprijeti održive metode proizvodnje hrane, potrošačima olakšati zdrave odluke o hrani te promicati bolje iskorištavanje prirodnih resursa i smanjenje onečišćenja.

Još jedan aspekt i sastavni dio akcijskog plana strategije „od polja do stola” jest predviđena revizija Okvirne direktive o otpadu (EU) 2008/98/EZ. Očekuje se da će Komisija u dogledno vrijeme predložiti dodatne mjere za sprečavanje rasipanja hrane.

Predsjedništvo smatra da je predložena Uredba o ambalaži i ambalažnom otpadu vrlo važna. Budući da je riječ o transverzalnoj i složenoj temi, i dalje je od velike važnosti da bude pravno koherentna i učinkovito racionalizira sektore ambalaže i otpada, lanac prehrambene industrije, zdravlje i sigurnost potrošača, kao i neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Kako bi se strukturirale rasprave na sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo

30. svibnja 2023., predsjedništvo predlaže da se naglasak stavi na aspekte povezane sa sigurnošću i rasipanjem hrane. Predsjedništvo također pozdravlja uvodni sažetak Komisije o glavnim područjima Nacrta uredbe, koja su relevantna za sektor hrane i pića.

Predsjedništvo predlaže sljedeća dva pitanja:

1. S obzirom na cilj prijedloga da se znatno smanji ambalažni otpad, postoje li aspekti koje smatrate potrebnima kako bi se osigurali standardi sigurnosti i higijene hrane te funkcioniranje jedinstvenog tržišta? Što se tiče potrebe za znatnim smanjenjem rasipanja hrane, koje bi čimbenike trebalo istaknuti?
2. Kako se ponovna uporaba, ponovno punjenje i recikliranje mogu upotrebljavati kao učinkovite mjere za smanjenje ambalažnog otpada i povećanje njegove kružnosti, uz istodobno osiguravanje standarda sigurnosti hrane i higijenskih standarda, te koji je prikladan način za uzimanje u obzir interakcija i sinergija između navedenog prijedloga i drugog relevantnog zakonodavstva EU-a?